

ESISOPIMUS, JOLLA PERUSTETAAN
PÄÄKAUPUNKISEUDUN YHTEINEN LIIKENTEENHALLINTAKESKUS

1. SOPIJAOSAPUOLET

- Helsingin kihlakunnan poliisilaitos
- Etelä-Suomen lääninhallituksen poliisiosasto Espoon kihlakunnan poliisilaitoksen ja Vantaan kihlakunnan poliisilaitoksen puolesta
- Tiehallinto
- Espoon kaupunki
- Helsingin kaupunki
- Vantaan kaupunki

2. TAUSTAA

2:1 Pääkaupunkiseudun liikenteenhallinnan (PLH) johtoryhmä, jossa kaikki sopijaosapuolet ovat edustettuina, asetti vuonna 2005 tavoitteeksi yhteisen liikenteenhallintakeskuksen perustamisen pääkaupunkiseudulle. Samalla se nimesi hankkeen yhdeksi seudun liikenteenhallinnan kärkihankkeeksi.

2:2 Tällä esisopimuksella sopijaosapuolet ilmoittavat sitoutuvansa erikseen sovittavan aikataulun mukaisesti pääkaupunkiseudun yhteisen liikenteenhallintakeskuksen perustamiseen.

3. TAVOITE

3:1 Yhteisen liikenteenhallintakeskuksen tavoite on parantaa seudun liikenneturvallisuutta, liikenteen sujuvuutta, vähentää liikenteen ympäristöhaittoja sekä edistää liikennetelematiikan hyödyntämistä seudun liikenteenohjauksessa.

3:2: Yhteisen liikenteenhallintakeskuksen perustamisella osapuolet ilmoittavat pitkällä aikavälillä pyrkivänsä toimintaan, jossa liikenteenhallintakeskus vastaa edellä mainituista tavoitteista yhteisesti myös yli organisaatio rajojen.

3:3 Yhteisen liikenteenhallintakeskuksen toiminta käynnistyy erikseen sovittavana ajankohtana tammikuussa 2009

4. SOPIMUKSEN SISÄLTÖ

4:1 Sopimuksessa määritellään sopijaosapuolten yhteiseen liikennekeskukseen asettamat henkilövoimavarat sekä henkilöstön toimialueet ja tehtävävastuut

4:2 Samoin sopimuksessa määritellään eri osapuolten liikenteen ohjaukseen ja hallintaan asettamat laitteistot ja niiden omistussuhteet sekä vastuu laitteiden ylläpidosta.

4:3 Sopimuksessa on määritely myös yhteisen liikenteenhallintakeskuksen tilojen käyttöön ja hallintaoikeuksiin liittyvät vastuut.

4:4 Sopijaosapuolet sitoutuvat kukin tahollaan edistämään yhteisen liikenteenhallintakeskuksen toteutumista sekä tekemällä tarvittavat määrärahaesitykset talousarvioihinsa että muilla tarvittavilla keinoilla.

5. TEHTÄVÄVASTUUT

5:1 Kaikilla osapuolilla on yhteinen vastuu yhteisen liikenteenhallintakeskuksen toiminnasta. Tämän lisäksi kukin osapuoli vastaa viranomaisena oman toimialueensa tehtävistä seuraavasti:

5:2 Tiehallinnon liikennekeskus vastaa maantieverkon operatiivisesta liikenteen hallinnasta, eli liikenteen seurannasta, liikenteelle tiedottamisesta, muuttuvasta liikenteen ohjauksesta sekä osallistuu häiriönhallinnan yhteistyöhön muiden viranomaisten kanssa. Tämän lisäksi liikennekeskuksella on myös muita Tiehallinnolle kuuluvia tehtäviä.

5:3 Tiehallinnon liikennekeskuksen henkilöstö vastaa edellisen lisäksi poliisin poissa ollessa erikseen määriteltävinä ajankohtina ennalta sovittujen tilanteiden valo-ohjauksesta sekä vakavissa ennalta arvaamattomissa tilanteissa asettaa liikennevalot vilkulle ja takaisin toimintaan ja pitää yhteyttä liikennevalojen liikennevalohuollosta vastaaviin organisaatioihin.

5:4 Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen henkilökunta vastaa ensisijaisesti liikenteen ohjauksesta liikennevalojen avulla. Kaupunkien henkilöstön poissa ollessa poliisi vastaa liikennevalojen vikailmoitusten vastaanotosta ja yhteydenpidosta liikennevalohuollosta vastaaviin organisaatioihin.

5:5 Kaupunkien henkilökunta vastaa ensisijaisesti liikennevalojen vikailmoitusten vastaanotosta ja yhteydenpidosta liikennevalohuollosta vastaavien organisaatioihin, mutta osallistuu myös muihin liikenteenhallintakeskuksen tehtäviin kuten liikenteen ohjaukseen liikennevalojen avulla.

6. HENKILÖSTÖ

6:1 Osapuolet asettavat yhteiseen liikenteenhallintakeskukseen liikenteen ohjausta ja hallintaa varten seuraavan henkilökunnan

6:2 **Tiehallinnon liikennekeskus** asettaa yhteiseen liikenteenhallintakeskukseen 1 + 11 henkilöä. Liikennekeskuksen henkilöstö toimii keskuksessa 24/7 periaatteella.

6:3 **Helsingin kihlakunnan poliisilaitos** asettaa yhteiseen liikenteenhallintakeskukseen 4 henkilöä. Poliisilaitoksen henkilöstö toimii keskuksessa liikenteellisesti vilkkaina aikoina sekä työpäivisin että viikonloppuisin erikseen määriteltävinä ajankohtina.

6:4 Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen henkilöstö tekevät kattavat myös Espoon ja Vantaan alueen poliisilaitosten yhteistoimintasopimuksen puitteis-

sa. Espoon ja Vantaan poliisilaitokset eivät aseta henkilöstöä yhteiseen liikenteen hallintakeskukseen

6:5 Espoon kaupunki, Helsingin kaupunki ja Vantaan kaupunki asettavat yhteiseen liikenteenhallintakeskukseen yhteisesti 1 henkilön. Kaupunkien asettama henkilö toimii keskuksessa pääosin arkipäivisin virka-aikana, mutta tarvittaessa myös muina erikseen määriteltävinä ajankohtina.

6:6 Kaupunkien henkilön asettaa Helsingin kaupunki. Espoo ja Vantaa korvaavat Helsingin kaupungille kumpikin 25 % henkilön palkkakuluista sivukuluineen.

7. LAITTEISTOT

7:1 Osapuolet asettavat yhteiseen liikenteenhallintakeskukseen liikenteen ohjausta ja hallintaa varten seuraavat laitekokonaisuudet

7:2 Tiehallinto

- o Maanteiden liikennetelematiikkajärjestelmät
- o Maanteiden tunneliliikenteen liikennetelematiikkajärjestelmät
- o Maanteiden liikennekamerajärjestelmä
- o Muut liikenteenhallintaan liittyvät yhteys- ja tietojärjestelmät

7:3 Poliisilaitos

Poliisin liikenteenhallintaan liittyvät yhteys- ja tietojärjestelmät kuten

- o VIRVE-radiopuhelimet
- o Verkkoyhteys (laajakaista)
- o Puhelinlinja
- o Ajoneuvoradioasema

7:4 Espoon kaupunki

- o Espoon kaupungin liikennevalojen keskusohjaus- ja hallintajärjestelmä ETC ja uusi VSR
- o Espoon liikennevalojen kaukokäyttö- ja valvontajärjestelmä SITRAFFIC (optio)
- o Muut liikenteenhallintaan liittyvät yhteys- ja tietojärjestelmät.

7:5 Helsingin kaupunki

- o Helsingin kaupungin liikennevalojen keskusohjaus- ja hallintajärjestelmät OMNIVUE, VSR16004, FALCO
  - o Helsingin kaupungin liikennekamerajärjestelmä
  - o Helsingin kaupungin pysäköintiopastusjärjestelmä
  - o Eliel Saarisen tien tunnelin liikennetelematiikkajärjestelmä
  - o Liikennevalojen seuranta- ja kaukokäyttöjärjestelmä HELPSI
  - o Liikennevalojen tietokanta VALOTIETO
  - o Muut liikenteenhallintaan liittyvät yhteys- ja tietojärjestelmät
-

7:6 Vantaan kaupunki

- o Vantaan kaupungin liikennevalojen keskusohjaus- ja hallintajärjestelmä ETC-2
- o Muut liikenteenhallintaan liittyvät yhteys- ja tietojärjestelmät

8 TILAT

8:1 Yhteinen liikenteenhallintakeskus toimii yhteisissä toimitiloissa Tiehallinnon Liikennekeskuksen kanssa, joka perustamisvaiheessa sijaitsee Helsingin Itä-Pasilassa osoitteessa Opastinsilta 12A.

8:2 Yhteiseen liikenteenhallintakeskukseen varataan tarvittavat tilat Tiehallinnon henkilökunnan lisäksi poliisilaitoksen ja kaupunkien henkilökunnalle.

8:3 Yhteiseen liikenteenhallintakeskukseen varataan tarvittavat tilat Tiehallinnon laitteiden ja yhteys- ja tietojärjestelmien lisäksi poliisilaitoksen ja kaupunkien liikenteen ohjaukseen ja hallintaan tarvittaville laitteille sekä muille yhteys- ja tietojärjestelmälaitteille.

9. KUSTANNUSVASTUU

9:1 Kukin osapuoli vastaa asettamiensa laitteiden ylläpidosta ja teknisestä toimintavalmiudesta sekä laitteiden käyttöön liittyvästä koulutuksesta. Samoin kukin osapuoli vastaa omien tilojensa rakennus- ja muutuskustannuksista.

9:2 Kaupungit korvaavat tiehallinnolle omien laitteittensa ja oman henkilökuntansa tarvitsemat tilakustannukset myöhemmin laadittavan laskelman mukaisesti.

9:3 Laitetilojen osalta laskelma perustuu kunkin osapuolen laitteiden vaatimaan tilaan käyttötarkoitus huomioiden. Henkilökuntatilojen osalta laskelma perustuu tiloja käyttävän henkilökunnan määrään.

9:4 Kaupungit vastaavat yhteisesti poliisilaitoksen osuudesta laite- ja henkilökuntatilojen kustannuksien osalta kohdassa 9:3 esitetystä suhteesta. Kaupungit vastaavat poliisilaitoksen osuudesta kohdassa 6:6 määritellyllä periaatteella: Helsinki 50 %, Espoo 25 % ja Vantaa 25 %.

10. SEURANTA

10:1 Toiminnan seuranta ja kehittämistä varten osapuolet perustavat työryhmän, jossa on kunkin sopimusosapuolen edustus.

10:2 Työryhmä laatii vuosittain selonteon sopimuksen toteutumisesta sekä lähivuosien kehittämistavoitteista.

10:3 Työryhmän selonteon hyväksyy pääkaupunkiseudun liikenteenhallinnan johtoryhmä.

10:4 Työryhmän toiminta käynnistyy sen jälkeen kun toiminta yhteisessä liikenteenohjauskeskuksessa on alkanut ja osapuolet ovat allekirjoittaneet varsinaisen pääkaupunkiseudun liikenteenhallintakeskuksen yhteistyösopimuksen.

11. SOPIMUKSEN PÄIVITTÄMINEN TAI RAUKEAMINEN

11:1 Sopimus on voimassa siihen asti kunnes varsinainen pääkaupunkiseudun liikenteenhallintakeskuksen yhteistyösopimus on allekirjoitettu. Sopimus raukeaa, ellei varsinaista sopimusta ole tehty vuoden 2009 aikana.

11:2 Sopimuksen muutoksista on sovittava kaikkien sopimuksen osapuolien kanssa kirjallisesti.

12. ALLEKIRJOITUKSET

_____kuun ____ päivänä 2008

_____
NN
Tiehallinto

_____
NN
Helsingin kihlakunnan
poliisilaitos

_____
NN
Etelä-Suomen lääninhallituksen poliisiosasto

_____
NN
Espoon kaupunki

_____
NN
Helsingin kaupunki

_____
NN
Vantaan kaupunki